

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Викладач: кандидат педагогічних наук, доцент, Юліана Рафаїлівна Мацкевіч

Кафедра: соціальної педагогіки та спеціальної освіти, 8-й корпус ЗНУ, ауд. 219

E-mail: yuliana30-12@ukr.net

Телефон: 228-76-45

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти		Соціальна педагогіка, бакалавр				
Статус дисципліни		Нормативна				
Кредити ECTS	4	Навч. рік	2023-2024, 1 семестр	Рік навчання - 1	Тижні	14
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів ¹		6	Лекційні заняття – 14 Практичні заняття – 14 Самостійна робота – 92	
Вид контролю	Залік					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=773			
Консультації:			<ul style="list-style-type: none">• за розкладом консультацій викладачів кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти• у дні проведення лекцій і практичних занять• за попередньою домовленістю			

ОПИС КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є забезпечення особистісної готовності студентів-першокурсників до навчально-пізнавальної діяльності у вищому навчальному закладі та формування у студентів знань про призначення й зміст професійної діяльності соціального педагога, про напрямки, організацію та методи соціально-педагогічної роботи.

Курс «Вступ до спеціальності» є необхідною складовою частиною вивчення фахових дисциплін з соціальної педагогіки. Він надає можливість засвоїти сутність соціально-педагогічної роботи, її суспільне значення, коло необхідних знань та умінь для успішної професійної діяльності в майбутньому.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є професійна діяльність соціального педагога та особистісна готовність студентів до навчання у вищому навчальному закладі.

Навчання за програмою курсу орієнтоване на розширення меж професійної компетентності студентів як майбутніх фахівців у різних сферах соціально-педагогічної практики. В основу структури і змісту програми курсу покладена концепція всебічного розвитку майбутнього фахівця у цілісному освітньому просторі.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможеться:

- пояснити сутність, соціальне призначення професії соціальний педагог; специфіку соціальної педагогіки як виду професійної діяльності;

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

- розпізнавати та проявляти професійно-важливі, особистісні якості відповідно до стандартів професії;
- аналізувати особистісні можливості і обмеження при розв'язанні типових завдань професійної діяльності;
- складати характеристику специфіки діяльності соціального педагога в різних типах закладів;
- організовувати власну працю та навчання, самостійну роботу (віднайти необхідну літературу в бібліотеці, конспектувати книги, статті, лекції тощо).

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=773>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (має 60 балів):

- термінологічний диктант (на початку кожного практичного заняття) або короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом (наприкінці кожного практичного заняття (має 1 бал);
- доповіді на семінарських/практичних заняттях, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусіях (має 4 бали) – за одне заняття.
- робота у групі над розв'язанням практичного завдання, поставленого викладачем, розв'язання ситуацій (має 4 бали) – за одне заняття.
- письмова контрольна робота у вигляді тесту (має 10 балів) – двічі на семестр, наприкінці кожного розділу курсу.

За результатами поточного контролю студент отримує допуск до підсумкового контролю. Допуск до підсумкового контролю складає 35 балів.

Підсумкові контрольні заходи (має 40 балів):

- Теоретична складова. Підсумкове письмове тестування за результатами вивчення курсу у повному обсязі (Розділи 1 і 2) для перевірки якості засвоєння теоретичного матеріалу курсу.
- Практична складова. Підготовка та захист завдань творчого характеру. Передбачено два завдання – 1) аналіз народної казки з точки зору соціальних проблем; 2) складання програми власного професійного розвитку «Яким я буду фахівцем через 5 років». Методичні рекомендації та вимоги до виконання індивідуальних завдань творчого характеру розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=773>

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (має 60%)			
Змістовий модуль 1 (розділ 1)	Доповідь на занятті, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусіях	Семінар 2	3
	Групова робота на	Семінар 2	4

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

	<i>практичному занятті</i>		
	<i>Письмова контрольна робота</i>	<i>Тиждень 2</i>	3
<i>Змістовий модуль 2 (розділ 1)</i>	<i>Доповідь на занятті, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусіях</i>	<i>Семінар 4</i>	3
	<i>Групова робота на практичному занятті</i>	<i>Семінар 4</i>	4
	<i>Письмова контрольна робота</i>	<i>Тиждень 4</i>	3
<i>Змістовий модуль 3 (розділ 1)</i>	<i>Доповідь на занятті, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусіях</i>	<i>Семінари 5, 7</i>	3
	<i>Групова робота на практичному занятті</i>	<i>Семінари 5, 7</i>	4
	<i>Письмова контрольна робота</i>	<i>Тиждень 7</i>	3
<i>Змістовий модуль 4 (розділ 2)</i>	<i>Доповідь на занятті, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусіях</i>	<i>Семінар 9</i>	3
	<i>Групова робота на практичному занятті</i>	<i>Семінар 9</i>	4
	<i>Письмова контрольна робота</i>	<i>Тиждень 9</i>	3
<i>Змістовий модуль 5 (розділ 2)</i>	<i>Доповідь на занятті, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусіях</i>	<i>Семінар 12</i>	3
	<i>Групова робота на практичному занятті</i>	<i>Семінар 12</i>	4
	<i>Письмова контрольна робота</i>	<i>Тиждень 12</i>	3
<i>Змістовий модуль 6 (розділ 2)</i>	<i>Доповідь на занятті, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусіях</i>	<i>Семінар 14</i>	3
	<i>Групова робота на семінарі</i>	<i>Семінар 14</i>	4
	<i>Письмова контрольна робота</i>	<i>Тиждень 14</i>	3
Підсумковий контроль (max 40%)			
<i>Залік</i>			20
<i>Захист індивідуального творчого завдання</i>			20
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів, <i>max</i>
Змістовий модуль 1. Особливості та вимоги до навчання у закладі вищої освіти			
Тиждень 1 Лекція 1	Сутність професійної підготовки в системі вищої освіти.		
Тиждень 2 Семінар 2	Організація освітнього процесу у закладі вищої освіти	Доповідь, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусії. Виконання практичного завдання.	7
Змістовий модуль 2. Основні засади навчальної діяльності			
Тиждень 3 Лекція 3	Уміння працювати з науковим текстом.		
Тиждень 4 Семінар 4	Інформаційно-бібліографічні уміння і навички.	Теоретичний блок. Доповідь, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусії. Практичний блок. Ознайомитися з вимогами до оформлення списку літератури. Скласти пам'ятку студенту-першокурснику «Правильне бібліографічне оформлення цитат, виписок і списків літератури». Скласти бібліографічний покажчик до запропонованої теми (5 книг, 3 статті, 2 Інтернет-ресурса).	7
Змістовий модуль 3. Організація навчальної праці студентів			
Тиждень 5 Семінар 5	Культура усної і письмової мови студента.	Теоретичний блок. Доповідь, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусії. Практичний блок. Складання	7

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

		реферату (тема за вибором) за декількома літературними джерелами. Написання відгуку на прочитаний текст (статтю).	
Тиждень 6 Лекція 6	Науково-дослідна діяльність студентів.		
Тиждень 7 Семінар 7	Контрольні заходи освітнього процесу у закладі вищої освіти.	Теоретичний блок. Доповідь, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусії. Практичний блок. Складання пам'ятки студенту-першокурснику «Як підготуватися до іспиту, екзаменаційної сесії»;	7
Змістовий модуль 4. Теоретичні основи соціально-педагогічної діяльності			
Тиждень 8 Лекція 8	Соціальна педагогіка як професія.		
Тиждень 9 Семінар 9	Професійний портрет соціального педагога.	Доповідь, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусії. Групова робота: розв'язання практичних ситуацій, пов'язаних із професійною діяльністю соціального педагога.	5
Змістовий модуль 5. Характеристика напрямів професійної діяльності соціального педагога			
Тиждень 10 Лекція 10	Сфери соціально-педагогічної роботи.		
Тиждень 11 Семінар 11	Соціально-педагогічна робота з різними категоріями населення.	Доповідь, презентація і обговорення теоретичних питань, участь у дискусії. Підготувати повідомлення про нормативно-правові акти, що використовуються у роботі з неформальними групами, сім'ями, дітьми, молоддю, біженцями, інвалідами, безробітними, людьми похилого віку, ув'язненими, іншими «групами ризику». Групова робота: Визначити основні завдання роботи соціального педагога з різними категоріями населення.	5
Тиждень 12 Лекція 12	Спеціалізації у роботі соціального педагога.		
Змістовий модуль 6. Особливості соціально-педагогічної роботи в різних соціальних інституціях			
Тиждень 13	Види соціальних	Доповідь, презентація і обговорення	5

Семінар 13	інститутів.	теоретичних питань, участь у дискусії.	
Тиждень 14 Лекція 14	Система соціальних служб в Україні.		

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Богданова І. М. Соціальна педагогіка : навч. посіб. Харків : Бурун Книга, 2011. 160 с.
2. Веретенко Т. Г., Денисюк О. М. Вступ до спеціальності. Соціальна педагогіка : навч. посібник. Модуль 2. 2-ге вид. доп. та переробл. Київ : Вид-во Київ ун-ту ім. Бориса Грінченка, 2013. 127 с.
3. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація: навч. посіб. Київ : Академія, 2006. 256 с.
4. Все про соціальну роботу : навч. енциклопедія. Словник-довідник. / за наук. ред.. В. М. Пічі. Вид. 2-ге, виправлене, перероблене та доповнене. Львів : Новий Світ – 2000, 2020. 618 с.
5. Вступ до спеціальності «Соціальна робота» в схемах і таблицях : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / С. С. Засць. Умань, 2016. 58 с.
6. Гордійчук М. С. Вступ до спеціальності : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2020. 135 с.
7. Ділове спілкування : навчальний посібник / упорядник Олійник О. Красноармійськ : КП ДонНТУ, 2009. 380 с.
8. Евдокимова В. Міжкультурна комунікація у соціальній роботі : навчально-методичний посібник. 2018. 191 с.
9. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за заг. ред. І. Д. Звереві. Київ, Сімферополь : Універсум, 2012. 536 с.
10. Жигайло Н. І. Соціальна педагогіка : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2021. 256 с.
11. Заверико Н. В. Соціальна педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2011. 240 с.
12. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення : навчальний посібник. Київ : Ліра-К, 2007. 236 с.
13. Міщик Л. І., Демченко О. П. Вступ до спеціальності «Соціальна педагогіка» : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / за заг. ред. Л. І. Міщик. Київ : Видавничий дім «Слово», 2017. 328 с.
14. Моїсеєнко К. Професійна діяльність соціального педагога: метод. посіб. Київ : Шкільний світ, 2009. 120 с.
15. Настільна книга соціального педагога / авт.-укл. О. Є. Марінушкіна та ін. Харків : Ранок, 2016. 272 с.
16. Перші кроки соціального педагога на шляху до професії : вступ до спеціальності : навчальний посібник / автори-укладачі Л. І. Міщик, О. П. Демченко ; за заг. ред. Л. І. Міщик. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2013. 338 с.
17. Соціальна робота : словник-довідник / наук. ред. В. М. Піча. 2-е вид., перероб. та доп. Львів : Новий Світ 2000, 2018. 616 с.
18. Про вищу освіту : закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
19. Положення про організацію освітнього процесу в ЗНУ. URL: http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_organ_zts_yu_osv_tn_ogo_protsestu_v_znu.pdf

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Обов'язковим є відвідування усіх лекційних та практичних занять. Пропуски можливі лише з поважної причини. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Накопичення відпрацювань неприпустиме! Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання завдань самостійної роботи згідно з Методичними рекомендаціями до самостійної роботи з дисципліни та консультації викладача.

Студент повинен якісно і своєчасно виконувати завдання, брати активну участь в навчальному процесі, в обговоренні питань під час лекційних та практичних занять, у всіх видах контролю (поточний, за розділами, підсумковий). Різні форми роботи на практичних заняттях (індивідуальна, в парах, в мікро-групах, групах) над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, розвинути навички роботи в команді. Протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково (оцінюється окремо).

В умовах дистанційного навчання під час лекційних та практичних занять з використанням платформ для проведення відеоконференцій (ZOOM або інші платформи) камери у всіх учасників освітнього процесу мають бути ввімкнені **обов'язково!** Під час відеоконференцій студенти ідентифікують себе своїм справжнім ім'ям та прізвищем.

Політика академічної доброчесності

Кожен студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Для ідентифікації студента ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем! Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою:
http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yeds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. (061) 228-75-50

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>